

ตัวแบบการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัย
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ชลลดา เจียมจิตวานิชย์ จิรพล จิยะจันทร์ และ นพดล พันธุ์พานิช

หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

NEW ENTREPRENEURIAL MODEL OF UNDERGRADUATE UNIVERSITY STUDENTS
IN BANGKOK METROPOLITAN REGION

Chollada Jiamjitavanich Chirapol, Chiyachantana and Noppadol Phunpanich

Doctor of Business Administration, Business Administration Graduate School,

Western University, Thailand

E-mail address: fmermaid6@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 15 สิงหาคม 2562

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 14 มีนาคม 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 21 สิงหาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม คือ การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณคือนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 760 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้บริหาร/เจ้าของธุรกิจ SMEs ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ด้านการพัฒนาธุรกิจสตาร์ทอัพหรือนักวิชาการในสถาบันที่เปิดหลักสูตรสตาร์ทอัพ จำนวน 15 ท่าน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้ประมวลผลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและใช้วิธีการพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาพรวมอยู่ในระดับระดับปานกลางและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลกับตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนของแนวทางการพัฒนาตัวแบบการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและฝึกฝนผู้ประกอบการสตาร์ทอัพ ประกอบด้วย 1)

ตรวจสอบ ทบทวนหลักสูตรการเรียน การสอนในสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบันให้ทันสมัยก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงระดับโลก 2) จัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นภาคปฏิบัติฝึกฝนให้นักศึกษาคิดค้นวิจัยและดำเนินโครงการทางธุรกิจสตาร์ทอัพ ขั้นตอนที่ 2 กำหนดแผนปฏิบัติการและพัฒนาสตาร์ทอัพที่สอดคล้องกับศักยภาพนักศึกษาภายใต้ข้อบ่งชี้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ประกอบด้วย 1) แผนการปรับปรุงด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมเชิงพฤติกรรม 2) แผนการปรับปรุงด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้านเศรษฐกิจ 3) การดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เร่งการลงทุนด้วยการวิจัยและพัฒนาที่เกิดจากมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา และการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกด้าน และขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบติดตามและประเมินผลเป็นการกำหนดด้านมาตรการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการใหม่ ตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ นักศึกษาปริญญาตรี

Abstract

This research were aimed; 1) to study factors influencing new entrepreneurs of undergraduate students in universities in Bangkok Metropolitan Region. 2) to study guidelines for developing new entrepreneurial models of undergraduate students in universities in Bangkok Metropolitan Region. It's a mixed research as quantitative and qualitative research. The sample of quantitative research was 760 undergraduate students. The qualitative research interviewed key informants were executives/owners of SMEs, executives of public and private sectors in business development startups or academics in institutions that have launched a program of 15 persons. The questionnaires and in-depth interview forms has been used as the data collection instrument. The statistics used in quantitative data analysis were frequency, percentage, standard deviation and pearson's correlation coefficient. The qualitative research was analyzed by content analysis and description method.

The result of the study found that the factors influencing undergraduate students intent to become a new entrepreneur affiliated with universities in Bangkok Metropolitan Region the overall is at a moderate level and the relationship between factors influencing the intention to become a new entrepreneur in the economy. There was a relationship or influence with the new entrepreneurial development model of undergraduate students at the statistical significance level of .05. The guideline for developing a new entrepreneurial model for undergraduates. The steps are as follows. Step 1 Creating and training startup

entrepreneurs consisting of 1) review the course of study, examinations in current higher education institutions to be up-to-date, deep pace with global changes. 2) organize a course with a focus on practice, train students to invent, research and execute start-up business project. Step 2 Set up an action plan and develop startups that are consistent with student potential under both quantitative and qualitative indicators. It consists of 1) the improvement plan for the cognitive ability in behavioral control. 2) the improvement plan for the analysis of the external economic environment. 3) the implementation in accordance with the government policy and the 12th socio-economic development plan focusing on promote the development of innovation and technology accelerate investment with research and development from university, educational institutes and to promote an innovative ecosystem that is conducive to fostering innovation to drive national development in all areas. And Step 3 Inspection, monitoring and evaluation in order to define measures for monitoring and evaluating the performance of the project.

Keywords: new entrepreneur, model of new entrepreneurial development, bachelor

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการประกอบการในประเทศไทยพบว่านโยบายของรัฐบาล พ.ศ. 2559 จึงมียุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยต้องการให้ประเทศไทยก้าวพ้นกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยกำหนดยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 ขึ้น เพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ก้าวไปสู่ยุคใหม่และให้ความสำคัญในการสร้างผู้ประกอบการขับเคลื่อนความมั่งคั่งของประเทศไทยเพื่อพัฒนาประเทศให้ปรับเปลี่ยนจากประเทศรายได้ปานกลางเป็นประเทศรายได้สูง ปรับเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพเป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “นวัตกรรม” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ด้วยกลไกการขับเคลื่อนชุดใหม่ (New Growth Engine) 3 กลไกสำคัญคือ (1) กลไกขับเคลื่อนผ่านการสร้างและยกระดับผลิตภาพ (Productive Growth Engine) (2) กลไกขับเคลื่อนที่คนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Growth Engine) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) (3) กลไกการขับเคลื่อนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Green Growth Engine)

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ “โมเดล ประเทศไทย 4.0” จำเป็นต้องเปลี่ยนจาก “ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ” ให้มีความได้เปรียบในเชิงแข่งขันเพื่อเปลี่ยนจากโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพิ่มมูลค่า (Value Added) ไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรม “สร้างมูลค่า” (High Value) ที่ประกอบด้วย 5 กลุ่มหลักคือ (1) กลุ่มอุตสาหกรรมทางชีวภาพ (2) กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (3) กลุ่ม

อุตสาหกรรมด้านวิศวกรรมและการออกแบบ (4) กลุ่มอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับคุณภาพชีวิต (5) กลุ่มอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ดังนั้นการสร้างผู้ประกอบการในโมเดลประเทศไทย 4.0 จะต้องครอบคลุมการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1. เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) ในปัจจุบันไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้นและเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) 2. เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่ที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง 3. เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำไปสู่ High Value Services และ 4. เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะสูง

ในอดีตที่ผ่านมา ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมุ่งประกอบอาชีพรับเงินเดือนเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาไม่สูงนักมักประกอบอาชีพอิสระ หรือเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งมักจะมีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอที่จะบริหารจัดการและพัฒนากิจการให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ ภายใต้ระบบการค้าเสรียุคใหม่ และในยุคที่ใช้เทคโนโลยีเป็นตัวนำกลยุทธ์ใหม่ในการสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ SMEs ไทยจึงต้องมุ่งสนับสนุนผู้ที่มีการศึกษาดี มีความรู้ ความสามารถ ให้ก้าวเข้ามาเป็นผู้ประกอบการ การเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่จึงเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างธุรกิจใหม่ ๆ และผู้ประกอบการรุ่นใหม่ขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งสนับสนุนให้ธุรกิจเหล่านี้สามารถเติบโตและมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นตามลำดับ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีภูมิคุ้มกันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อการส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการมาบูรณาการกับกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสนับสนุน “ผู้ประกอบการใหม่” ให้สามารถก่อตั้งกิจการได้สำเร็จและดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง เป็นแหล่งจ้างงานและสร้างรายได้แก่ประเทศต่อไป ดังนั้นการมุ่งที่จะเชิญชวนผู้ที่มีการศึกษาดี มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถ ให้ก้าวเข้ามาเป็นผู้ประกอบการ การเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่จึงถือเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างธุรกิจใหม่ ๆ ขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตและมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นตามลำดับ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถฟื้นตัวและมีภูมิคุ้มกันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จึงเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับกลุ่มนักศึกษามากที่สุดนั่นคือ สถาบันการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญในการร่วมสร้างและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการใหม่ (Startup) ของประเทศ เนื่องจากสถาบันการศึกษามีส่วนบ่มเพาะบัณฑิตใหม่ให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา และจากสถิติจำนวนนิสิตของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระบุว่านักศึกษาทั้งหมดของสถาบันอุดมศึกษาในปี 2559 มีจำนวนถึง 1,738,847 คน

อย่างไรก็ตามแม้ในปัจจุบันประเทศไทยจะมีจำนวนนักศึกษาที่มีสถานภาพกำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศจำนวนมากดังกล่าวแล้ว แต่ปัญหาด้านการจัดการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) หรือการผลิตบัณฑิตเพื่อให้ออกมาเป็นผู้ประกอบการตามกลไกขับเคลื่อนที่คนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Growth Engine) ภายใต้แนวนโยบายแห่งรัฐที่ได้กำหนดไว้นั้นอาจจะยังไม่บรรลุเป้าหมายได้โดยง่าย หากสถาบันอุดมศึกษาหรือ

มหาวิทยาลัยต่าง ๆ อันเป็นเสมือนแหล่งบ่มเพาะวิทยาการด้านการเป็นผู้ประกอบการไม่ร่วมมือและเอาใจใส่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้วยการริเริ่มและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านการเป็นผู้ประกอบการให้เข้มข้น มีคุณภาพ จัดการเรียนการสอนให้สมดุลทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ สามารถปลูกฝังความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเป็นผู้ประกอบการในกลุ่มนิสิต นักศึกษาขึ้นมาอย่างเป็นรูปธรรม จนได้บัณฑิตที่เปี่ยมด้วยความรู้ ทักษะเชิงธุรกิจและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงตัวแบบการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดสถาบันอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และหาแนวทางการพัฒนาความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศด้านการสร้างผู้ประกอบการตามโมเดลประเทศไทย 4.0 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาตัวแบบการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการใหม่

หากพิจารณาจากมุมมองด้านสังคมศาสตร์โดยเฉพาะมิติทางการบริหารธุรกิจ ผู้ประกอบการใหม่ หรือ Startup นั้นถือว่าเป็นแนวคิด (Concept) ที่มีระดับของความเป็นนามธรรมสูง (Zikmund, 2003) ซึ่งมักเป็นภาพในอุดมคติที่ไม่สามารถจับต้องได้ ความหมายของสิ่งที่กำลังพิจารณาจึงไม่มีความชัดเจน แน่นอนการทำความเข้าใจในสิ่งเหล่านี้จึงขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และภูมิหลังของแต่ละคน ฉะนั้นบุคคลจะมีแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับการตีความและการแลกเปลี่ยนความหมายตามบริบทที่กำลังศึกษา เมื่อกระบวนการคิดวิเคราะห์สิ่งที่เป็นนามธรรมสูงมักอ้างอิงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลเป็นเกณฑ์การตัดสินใจข้อสรุปที่ได้จึงเป็นอัตวิสัย (Subjectivity) (Sekaran & Bougie, 2010) ที่มีลักษณะคลุมเครือและไม่ชัดเจน ด้วยเหตุนี้ในลำดับแรกจึงควรมีการกำหนดนิยามที่ชัดเจนเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันก่อนที่จะศึกษารายละเอียดในมิติอื่นๆ ของการประกอบการใหม่ (Startup) ต่อไป

ความหมายที่ตรงไปตรงมาของ Startup คือ สิ่งที่เริ่มต้นขึ้นใหม่หรือสิ่งที่เพิ่งเริ่มเกิดขึ้นในบริบทของธุรกิจ Startup จึงเป็นรูปแบบธุรกิจลักษณะหนึ่งที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการ นั่นคือ “การเป็นผู้ประกอบการ ” รูปแบบหนึ่งฉะนั้นก่อนที่จะนิยามความหมายของธุรกิจ Startup จึงควรเริ่มต้นจากการ

บททวนวรรณกรรมเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการ (Entrepreneurs) หรือ การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เป็นเบื้องต้น

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการมีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนาน และสามารถพิจารณาได้ในหลากหลายแง่มุม กล่าวคือ แนวคิดในช่วงแรกเน้นไปที่การค้นหาคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประกอบการแต่ละบุคคล (Entrepreneurial Traits) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถลอกเลียนแบบกันได้ แต่สุดท้ายการศึกษาด้วยแนวคิดดังกล่าวไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้ประกอบการได้ ส่วนอีกแนวคิดหนึ่ง เน้นไปที่การศึกษาทางจิตวิทยา มองว่า “ผู้ประกอบการ” คือ ผู้ที่มีความหลงใหลและมีความเชื่อในสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรง (Passion) และสามารถยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น จนนำไปสู่การเริ่มก่อตั้งกิจการในท้ายที่สุด อย่างไรก็ตาม ในช่วงต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนไป โดยมองว่าลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมิใช่คุณลักษณะด้านบุคคลหรือด้านจิตวิทยา แต่เป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง จนนำไปสู่แนวคิดทางการจัดการที่มองว่า ผู้ประกอบการหมายถึง องค์กรที่สามารถนำทรัพยากรด้านการจัดการ (Management Resources) ได้แก่ คน เงินทุน เครื่องจักรและวัตถุดิบ มารวมกันเพื่อดำเนินงานให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในการนี้จะเห็นได้ว่า มุมมองต่อผู้ประกอบการเปลี่ยนไปจากจุดเน้นของหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ระดับบุคคลหรือระดับกลุ่มในช่วงแรกเป็นการมุ่งศึกษาในระดับองค์กรในเวลาต่อมา โดยองค์กรที่มีคุณลักษณะของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Orientation) โดยทั่วไปจะมีลักษณะเด่น 5 ประการ ได้แก่ อำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเอง (Autonomy) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (Innovativeness) ความสามารถในการเผชิญกับความเสี่ยง (Risk Taking) การทำงานในเชิงรุก (Proactiveness) และความสามารถในการรับมือกับความรุนแรงทางการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) (Covin & Slevin, 1991; Lumpkin & Dess, 1996; Lee & Peterson, 2000)

ดังนั้น จึงสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ได้ว่า ผู้ประกอบการคือ เจ้าของกิจการผู้รับความเสี่ยงในการจัดการทรัพยากรที่หาได้เพื่อจัดตั้งธุรกิจใหม่ขึ้น ส่วนการเป็นผู้ประกอบการคือ กระบวนการในการแสวงหาโอกาสใหม่ในการเริ่มต้นธุรกิจ จุดเริ่มของการเป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่เกิดจากการรวบรวมทรัพยากรด้านต่างๆ ที่มีอย่างจำกัดมาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขอบเขตของการเป็นผู้ประกอบการในช่วงแรกจึงมักเป็นกิจการขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ด้วยเหตุนี้จึงมีการเชื่อมโยงลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการเข้ากับแนวคิดเรื่องธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) โดยมีการให้คำจำกัดความของ SMEs ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 จาก “จำนวนการจ้างงาน” หรือ “มูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน” เป็นเกณฑ์ในการจำแนกผู้ประกอบการ โดยกิจการที่ผลิตสินค้าหรือให้บริการที่มี สินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 50 และ 51-200 ล้านบาท ถือว่าเป็นวิสาหกิจขนาดย่อมและวิสาหกิจขนาดกลาง ตามลำดับ (Office of SMEs Promotion, 2017) จากนิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่า “ขนาด” ของธุรกิจทั้งจำนวนแรงงานและทุนเป็นประเด็นสำคัญในการบ่งชี้ถึงการเป็นผู้ประกอบการ และเมื่อใดก็ตามที่มี

การก่อตั้งกิจการขึ้นมาใหม่ก็จะถือว่าผู้ประกอบการเกิดขึ้นไม่ว่าลักษณะของการดำเนินธุรกิจนั้นจะอยู่ในรูปแบบใด

จากทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า Startup เป็นการดำเนินธุรกิจรูปแบบหนึ่งบนพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้นวัตกรรมเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อน อย่างไรก็ตามสิ่งที่จะต้องจัดว่าเป็นนวัตกรรมต้องมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ได้แก่ ความใหม่ (Newness) ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (Economic Benefits) และการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ (Knowledge and Creativity) (Aujirapongpan, Vadhanasindhu, Chandrachai, & Cooparat, 2010) ที่พอจะสรุปได้ ดังนี้

1. ความใหม่ (Newness) ลักษณะของสิ่งที่เป็นนวัตกรรมต้องเป็นสิ่งที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยอาจเป็นการทำสิ่งเดิมแต่มีการปรับปรุงด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีกว่าหรือเป็นการคิดค้นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ในกรณีหลังนี้การเริ่มต้นธุรกิจอาจเกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากนวัตกรรมรูปแบบนี้จะมาพร้อมกับความเสี่ยงสูง แต่หากประสบความสำเร็จผู้ประกอบการก็จะได้ผลตอบแทนในอัตราที่สูงเช่นกัน ดังนั้นคุณค่าของความใหม่จึงเป็นลักษณะเด่นที่ทำให้ธุรกิจ Startup เติบโตได้อย่างรวดเร็วในระยะเวลานั้น

2. ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (Economic Benefits) ความคิดใหม่ๆ นั้นเกิดขึ้นมากมายจากห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์หรือศูนย์วิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ของบริษัทต่างๆ แต่ความใหม่เพียงอย่างเดียวจะไม่ได้มีความหมายหากสิ่งที่พัฒนาขึ้นมานั้นไม่ได้สร้างความสำเร็จในเชิงพาณิชย์ กล่าวคือสิ่งใหม่ที่ดีค้นขึ้นมามีต้องสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์นั้นด้วย ในมุมมองของผู้ประกอบการมูลค่าเพิ่มในที่นี้อาจเป็นการทำธุรกิจโดยใช้ทรัพยากรน้อยลงและไม่ถือครองสินทรัพย์จำนวนมาก แต่สามารถทำกำไรได้สูงขึ้น หรือเป็นการยกระดับสินค้าหรือบริการด้วยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์นั้นๆ โดยที่มูลค่าที่เพิ่มขึ้นนี้ต้องสามารถพัฒนาต่อยอดจนสามารถนำออกขายสู่ตลาดได้ในที่สุด

3. การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ (Knowledge and Creativity) สิ่งที่ดีว่าเป็นนวัตกรรมจะต้องไม่ได้เกิดจากการลอกเลียนแบบผู้อื่นแต่เป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้นเองพร้อมกับมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์นั้น หรือต้องเกิดจากความคิดริเริ่มจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ประกอบการเอง

ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

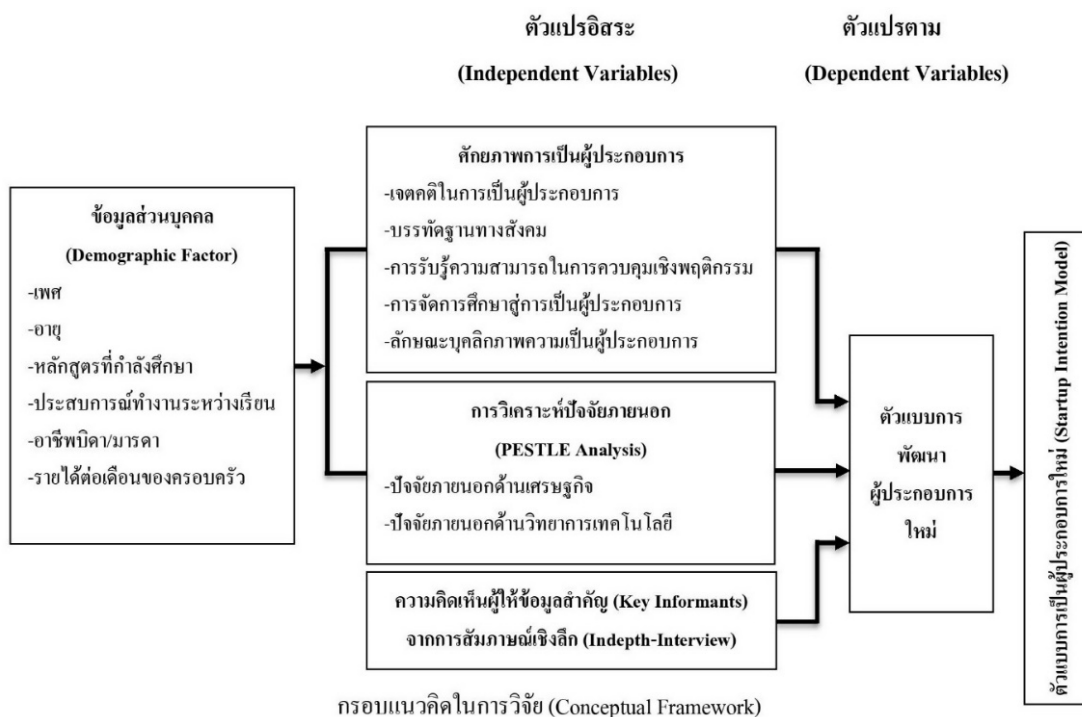
กฤติน โภยวิริยะกุล (2559) ได้ศึกษาเรื่องความตั้งใจในการผันตัวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพของนักพัฒนาซอฟต์แวร์ ธุรกิจสตาร์ทอัพมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และปัจจุบันประเทศไทยมีนโยบายสนับสนุนธุรกิจสตาร์ทอัพเป็นอย่างมาก สตาร์ทอัพส่วนใหญ่มักเป็นสตาร์ทอัพทางด้านเทคโนโลยี (Tech Startups) ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะนักพัฒนาซอฟต์แวร์ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งต่อความตั้งใจในการผันตัวไปประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพของบุคลากรกลุ่มผู้พัฒนาซอฟต์แวร์ ภายใต้กรอบแนวคิดการวิจัยที่อาศัยทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล (Theory of Reasoned Action) และเสริมปัจจัยอื่นๆ ที่น่าสนใจ โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างนักพัฒนาซอฟต์แวร์ที่เข้าทำงานในช่วงเริ่มต้นและทำงานในองค์กรธุรกิจมาเป็นระยะเวลานาน ผลการวิจัย

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผันตัวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพของนักพัฒนาซอฟต์แวร์มากที่สุดในเชิงบวก ได้แก่ ความหลงใหลในการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ทักษะที่มีต่อการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ การรับรู้โอกาสในการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ ความมีนวัตกรรม และสำหรับปัจจัยด้านความพึงพอใจในงานนั้นส่งผลเชิงลบต่อความตั้งใจในการผันตัวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพของนักพัฒนาซอฟต์แวร์ ตามลำดับ และการศึกษาเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจไม่แตกต่างกัน แต่อาจมีการให้ลำดับความสำคัญแก่แต่ละปัจจัย แตกต่างกันเล็กน้อย

จากงานวิจัยของกฤติน โภยวิริยะกุล นับว่าสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาตัวแบบการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลครั้งนี้ เพราะมุ่งเน้นศึกษาถึงความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ และยังมีกรอบแนวคิดทฤษฎีที่คล้ายกันกล่าวคือกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) และทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล (Theory of Reasoned Action)

ชีวัน ทองสอดแสง และคณะ (2560). ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในประเทศไทย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ (UBI) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่จะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาความรู้สำหรับผู้ประกอบการใหม่ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีบูรณาการที่มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและผสมผสานความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ในการสร้างศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจให้กับผู้ประกอบการใหม่ให้ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อทราบรายละเอียดที่ครอบคลุมทุกด้านของการพัฒนาผู้ประกอบการ จึงใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกในด้านผู้ประกอบการใหม่ ผู้จัดการโครงการและรองผู้จัดการโครงการ ที่ปรึกษาโครงการและผู้อำนวยการสถาบันแม่ข่ายของโครงการ จำนวน 30 ท่าน พบว่า ผู้ประกอบการ UBI ขาดความรู้ในการดำเนินธุรกิจ หรือมีความรู้แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการแข่งขันในปัจจุบันได้ นำไปสู่การสร้างแนวทางการพัฒนาความรู้สำหรับผู้ประกอบการ UBI ที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้คือ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคณะและสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 509,720 (สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วนตามรายจังหวัดจากกลุ่มประชากรนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ได้ถูกแบ่งไว้แล้วจำนวน 4 จังหวัด ตามข้อมูลสำนักรายและแผนการอุดมศึกษา สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2561 ได้ขนาดตามสัดส่วนเบื้องต้น จำนวน 1,519 คน แต่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรตามสัดส่วนของแต่ละจังหวัด ณ ระดับความเชื่อมั่น .95 ตามแนวคิดของ (Welch and Comer, 1983 : 158) จึงได้กลุ่มตัวอย่าง

จริง จำนวน 760 คน จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) สถาบันอุดมศึกษาในแต่ละจังหวัด เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัดต่อไป

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในสัดส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม จำนวน 15 ท่าน ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้บริหาร/เจ้าของธุรกิจ SMEs หรือผู้ประกอบการใหม่ (startup) จำนวน 5 ท่าน
- 2) ผู้บริหารหรือนักวิชาการในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจ จำนวน 5 ท่าน
- 3) ผู้บริหารหรือผู้แทนหน่วยงานรัฐอื่นๆ ที่มีบทบาทด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการใหม่ จำนวน 5 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi structure interview protocol)

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม

- 3.1 เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
- 3.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00
- 3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มนักศึกษาที่มีในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อความหรือสรุปข้อความและเนื้อหา แล้วสรุปข้อความที่เหมือนกันหรือคล้ายกันเป็นข้อเดียวกัน และมีการยกการอ้างของผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านที่ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจเพื่อจัดประมวลเป็นข้อค้นพบเกี่ยวกับ

ภาพรวมการเป็นผู้ประกอบการใหม่และแนวทางการพัฒนาตัวแบบการเป็นผู้ประกอบการสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 18-20 ปี ศึกษาในสายสังคมศาสตร์ (บริหารธุรกิจบัณฑิต, เศรษฐศาสตรบัณฑิต, พาณิชยศาสตร์และการบัญชี, นิติศาสตรบัณฑิต ฯลฯ) ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง การอาชีวะของบิดา/มารดา คือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/อาชีพอิสระ (ทนายความ, นักบัญชี ฯลฯ) และมีรายได้/เดือน ของบิดา/มารดา รายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ (PESTLE Analysis) ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เพื่อพิจารณาทางด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านวิทยาการเทคโนโลยี (Technological of Environmental Factor: PESTLE) ด้านเศรษฐกิจ (Economic of Environmental Factor: PESTLE)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Startup Development Guidelines) พบว่าในภาพรวม อยู่ในระดับสูง เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ การวิเคราะห์การเงิน และผลตอบแทนของการลงทุนนับเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ผู้ประกอบการใหม่ควรมุ่งเน้นการวิเคราะห์และสำรวจตลาดโดยเน้นนำเสนอนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สดใหม่ออกสู่ตลาด อยู่ในระดับสูง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ ที่คำนวณได้มีค่า $p = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพล กับตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และความสัมพันธ์ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ (PESTLE Analysis) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับ ตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ ที่คำนวณได้มีค่า $p = .593$ ซึ่งมากกว่า .05 สรุปว่า ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ (PESTLE Analysis) โดยภาพรวม ไม่มีความสัมพันธ์หรือไม่มีอิทธิพลกับ ตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แนวทางการพัฒนาตัวแบบการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและฝึกฝนผู้ประกอบการสตาร์ทอัพ ประกอบด้วย 1) ตรวจสอบ ทบทวนหลักสูตรการเรียน การสอบในสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบันให้ทันสมัยก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงระดับโลก 2) จัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นภาคปฏิบัติฝึกฝนให้นักศึกษาคิดค้นวิจัยและดำเนินโครงการทางธุรกิจสตาร์ทอัพ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดแผนปฏิบัติการและพัฒนาสตาร์ทอัพที่สอดคล้องกับศักยภาพนักศึกษาภายใต้ข้อบ่งชี้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ประกอบด้วย 1) แผนการปรับปรุงด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมเชิงพฤติกรรม 2) แผนการปรับปรุงด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้านเศรษฐกิจ 3) การดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี แรงการลงทุนด้วยการวิจัยและพัฒนาที่เกิดจากมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา และการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกด้าน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบติดตามและประเมินผลเป็นการกำหนดมาตรการด้านการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาเพื่อทราบถึงผลลัพธ์ในการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลกับตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า ปัจจัยด้านบุคลิกภาพของความเป็นผู้ประกอบการ (personality traits) มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติน โภยวิริยะกุล (2559) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับความตั้งใจในการผันตัวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพของนักพัฒนาซอฟต์แวร์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผันตัวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพของนักพัฒนาซอฟต์แวร์มากที่สุดในเชิงบวก ได้แก่ ความหลงใหลในการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ทศนคติที่มีต่อการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ การรับรู้โอกาสในการประกอบธุรกิจสตาร์ทอัพ ความมีนวัตกรรม และสำหรับปัจจัยด้านความพึงพอใจในงานนั้นส่งผลเชิงลบต่อความตั้งใจในการผันตัวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพของนักพัฒนาซอฟต์แวร์ ตามลำดับ

2. จากข้อค้นพบในประเด็น ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ ด้านการจัดการศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ (entrepreneurial education) ที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลเชิงบวกกับ ตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดังกล่าวนั้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวัน ทองสอดแสง (2560) ซึ่งศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในประเทศไทย พบว่า ผู้ประกอบการ UBI ขาดความรู้ในการดำเนินธุรกิจ หรือมีความรู้แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการแข่งขันในปัจจุบันได้ นำไปสู่การสร้างแนวทางการพัฒนาความรู้สำหรับผู้ประกอบการ UBI ที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จากข้อค้นพบในประเด็น ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ ในปัจจัยด้านบุคลิกภาพของความเป็นผู้ประกอบการ (personality traits) ที่มีความสัมพันธ์

หรือมีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรีสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นั้นพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Crant (1996) ที่ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบเชิงรุก (Proactive) กับการทำนายความตั้งใจในการประกอบการ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยในรัฐแถบตะวันออกเฉียงกลางของสหรัฐอเมริกา จำนวน 181 คน ผลการศึกษาพบว่า ความตั้งใจในการประกอบการมีความสัมพันธ์กับเพศ การศึกษา ประกอบอาชีพของบิดา-มารดา และบุคลิกภาพแบบเชิงรุก อย่างมีนัยสำคัญ และพบความสัมพันธ์สูงสุดระหว่างความตั้งใจในการประกอบการและบุคลิกภาพแบบเชิงรุก

4. ผลการศึกษาในประเด็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการใหม่ (PESTLE Analysis) 2 ด้าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยภายนอกด้านวิทยาการเทคโนโลยี (Technological of Environmental Factor: PESTLE) อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Kyambalesa Henry (2003) ซึ่งอธิบายว่าเทคโนโลยีใหม่ก่อให้เกิด “การทำลายอย่างสร้างสรรค์ (creative destruction)” ทรานซิสเตอร์ทำลายอุตสาหกรรมหลอดวิทยุ เครื่องถ่ายเอกสารเป็นภัยต่อธุรกิจกระดาษคาร์บอน และโทรทัศน์ได้ลดความสำคัญของหนังสือพิมพ์ สื่อดิจิทัลและสังคมออนไลน์ในปัจจุบันคือศัตรูตัวฉกาจของสื่อกระแสหลักในปัจจุบัน อุตสาหกรรมเก่า ๆ หลายแห่งละลายหรือเพิกเฉยกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแทนที่จะเคลื่อนตัวเข้าไปสู่เทคโนโลยีใหม่ ทำให้ธุรกิจเหล่านั้นมียอดขายลดลง

5. ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) พบว่า การสร้างให้เกิดผู้ประกอบการใหม่เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเติบโตให้กับเศรษฐกิจในระยะยาว เพื่อให้ผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ สามารถเป็นหัวจักรขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศ จำเป็นต้องมุ่งแสวงหาและพัฒนา SMEs รุ่นใหม่ที่สามารถสร้างมูลค่าสูงได้ เช่น ผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม (Tech Startup) ผู้ประกอบการในงานสร้างสรรค์และออกแบบ (Creative Startup/Cultural Startup) ให้มีศักยภาพในการประกอบธุรกิจสมัยใหม่สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้ โดยภาครัฐจะต้องให้การส่งเสริมในหลายทาง เช่น รูปแบบของแหล่งเงินทุน สิทธิประโยชน์ที่เอื้อกับรูปแบบของการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น เพื่อนำประเทศไทยก้าวผ่านการเป็นประเทศที่ใช้ประสิทธิภาพเป็นแรงขับเคลื่อน (Efficiency driven Economy) สู่การเป็นประเทศที่ใช้นวัตกรรมเป็นแรงขับเคลื่อน (Innovation-driven Economy) ให้ได้ แม้ปัจจุบันไทยมีการส่งเสริมสตาร์ทอัพในหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เช่น คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นแห่งชาติ (National Startup Committee: NSC) โดยมีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นให้ใช้ทรัพยากรของประเทศในการผลิตสินค้าและบริการ มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม การจ้างงานในท้องถิ่น และการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค รวมทั้งก่อให้เกิดอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนประเทศ ภาคเอกชน เช่น สมาคมไทยผู้ประกอบการธุรกิจเงินร่วมลงทุน เป็นต้น ทำให้โดยภาพรวมไทยมีปัจจัยเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจสตาร์ทอัพอย่างมาก โดยเฉพาะในเรื่อง 1) การสนับสนุนทางการเงินที่ทั้งองค์กรภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญ 2) นโยบายภาครัฐที่ยกระดับให้สตาร์ทอัพเป็นวาระ

แห่งชาติพร้อมทั้งเปิดต้นนโยบายสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งนโยบายด้านภาษีและการเข้าถึงบริการภาครัฐอื่น ๆ และ 3) การเข้าถึงข้อมูลและเครือข่ายธุรกิจ ทั้งในเรื่องการจัดเก็บฐานข้อมูลธุรกิจและการสนับสนุนการรวมกลุ่ม และการจับคู่ทางธุรกิจ นอกจากนี้ไทยยังมีปัจจัยที่เอื้อต่อการขยายธุรกิจสตาร์ทอัพอีกด้วย เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางเลือกนอกเหนือจากระบบสินเชื่อ ในรูปของ venture capital

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการศึกษาพบผลลัพธ์ของปัจจัยร่วมเชิงลบจำนวน 2 ปัจจัยคือ 1) ด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมเชิงพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) และ 2) ปัจจัยด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้านเศรษฐกิจ (Economic of Environmental Factor: PESTLE) ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ แสดงว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการในทั้งสองปัจจัยยังมีปัญหา และสมควรเร่งรัดหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาในประเด็นดังกล่าว โดยเริ่มด้วยการทบทวนหลักสูตรการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรมให้เพื่อความรู้เพื่อในการเป็นผู้ประกอบการใหม่ (Startup) สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จะต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานในเรื่องนี้

2. การดำเนินงานด้านการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Startup) ควรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และนโยบายภาครัฐที่เน้นความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนางานทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (tech startup) หรือบนฐานเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเร่งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา การส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นด้านหลักทั้งนี้เพื่อให้เกิดเอกภาพและเข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมเชิงพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) ของผู้ประกอบการใหม่ (Startup)

2. ทำการศึกษาถึงปัจจัยด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้านเศรษฐกิจ (Economic of Environmental Factor: PESTLE) ว่ามีบทบาท อิทธิพลและความสำคัญอย่างไรต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการใหม่และต่อการดำเนินธุรกิจสตาร์ทอัพ

3. ควรทำการศึกษาด้วยวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed research method) ในประเด็นการวิเคราะห์และสำรวจตลาดโดยเน้นนำเสนอนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สดใหม่ (Tech startup) ของสตาร์ทอัพ

4. การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาหรือการฝึกอบรมสำหรับสตาร์ทอัพ (education for startup people) ที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพกับบริบทของสังคมไทยและก้าวทันทิศทางสตาร์ทอัพโลก

เอกสารอ้างอิง

- กฤติน โภยวิริยะกุล. (2559). *ความตั้งใจในการผันตัวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพของนักพัฒนาซอฟต์แวร์* (การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชีวัน ทองสอดแสง, ประภัสสร สมอออน, อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์ และคนอื่นๆ. (2560). แนวทางการพัฒนาความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในประเทศไทย. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 7(ฉบับพิเศษ), 2-10.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: บริษัท ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Aujirapongpan, S. Vadhanasindhu, P., Chandrachai, A., & Cooparat, P. (2010). Nawattakam: Khwammaipraphetlaekhwamsomkham token pen Phuprakopkan [Innovation: Definition, Categories and importance of entrepreneurship]. *Journal of Business Administration*, 33(128),49-65.
- Covin, J.G., & Slevin, D.P. (1991). Strategic management of small firms in hostile and benign environment. *Strategic Management Journal*, 10(1), 75-87.
- Crantt,J.M. (1 9 9 6). The proactive personality scale as a predictor of entrepreneurial intention. *Journal of Small Business Management*, 34(2), 42-49
- Kyambalesa Henry. (2003). *Successful Marketing in the 21st Century*. New Delhi: Infinity Books.
- Office of SMEs Promotion. (2017). Niyam SMEs [Definition of SMEs]. Retrieved April 14, 2017, from <http://www.sme.go.th/th/index.php/aboutosmep/Law-osmep/136-cat-defines-mes/523-art-define-smes>.
- Sekaran, U., & Bougie, R. (2010). *Research methods for business: A skill building approach*. West Sussex, UK : John Wiley & Sons.
- Welch, & Comer. (1983). *Sampling in Auditing*. New York: Ronald Press.
- Zikmud, W.G. (2003). *Business research methods*. Cincinnati, OH: South-Western Thomson.